

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik szombaton.

Előfizetési árak:		FELELŐS SZERKESZTŐ:	FŐMUNKATÁRS:	Hirdetési díjak	
Egész évre	4 forint	HOLBESZ JÓZSEF.	BARTOS GYULA.	Egész oldal	25 frt — kr.
Fél évre	2 „	KIADÓ:		Fél oldal	14 „ — „
Negyed évre	1 „	A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.		Negyed oldal	8 „ — „
Egyes szám ára 10 krajczár.				Nyolczad oldal	5 „ — „
— Nyilttér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —				Tizenhatod oldal	2 „ 50 „
SZERKESZTŐSÉG:				Legkisebb hirdetés	1 „ 20 „
Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.				KIADÓHIVATAL:	
				Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.	

A béke.

Társadalmi és a szorosán vett községi politikai életünkre kétségtelenül nagyhorderejűnek kell tekintenünk azt a *békét*, mely egy erkölcsi testület; *derék tanítótestületünk* és az előjáróság képzett, minden haladási téren tevékeny szerepet játszó, érdemes közigazgatási jegyzője: *Dorfner Antal* között létesült.

Ismeretes olvasóink előtt a bíróválasztás pártoskodó mozgalom, arra visszavezethető feszültség, mely ezen erkölcsi testület tagjai és *Dorfner Antal* között fennállott.

Ez a feszült viszony lett szülője azon sok kellemetlenségnek és vizsgálatnak, melynek községünk 25 éves történetében nincsen párja.

A vizsgálat adataira nem terjeszkedem ki, hiszen nem az czélom, hogy egy már befejezett ügyet megbolygassak, de az ügy érdemében a legfontosabbat, az elbírálás és a vizsgálat eredményét ismertetnem kell abban az igazságos ítéletben, mely a következőkben ad elégtételt mindkét félnek. Az ítélet így hangzik:

Dorfner Antal kispesti jegyző ellen a kispesti tanító-testület tagjainak panaszai alapján megindított eljárás beszüntetettik, mert a megejtett vizsgálat során a panaszok egyike sem nyert beigazolást, de ha beigazoltatott volna is, azok egyike sem alkalmas fegyelmi eljárás tárgyára. A panaszok egyikében sem érintetik a jegyző, mint közigazgatási tisztviselő, hanem részint, mint iskolaszéki gondnok, részint pedig, mint politikai pártelnök, vagy pláne mint párbajsegéd. A közigazgatási tisztviselő ellen semmi panasz nem merült fel; a jegyzőnek mint magánembernek funkciói pedig felettes hatóságai beavatkozására csak akkor alkalmasak, ha azok törvénybe, rendeletbe ütköznek; ez esetek egyike sem forog fenn, sőt maga az egész ügy azt a benyomást teszi, hogy maga a panasz nem egyéb, mint felelet a jegyző panaszára, mellyel ő a tanítókat felettes hatóságaiknak feljelenti, nem egyéb tehát mint személyes ellenségeskedés kifolyása, minélfogva panaszolt jegyző ellen a további eljárás beszüntetendő volt.

A felsőbb illetékes hatóságnak ezen minden tekintetben igazságos ítélete két szempontból válik közérdekű ügygyé, mert tagadhatatlan, hogy ezen bonyodalmas ügy megoldása elé községünk feszült érdeklődéssel tekintett, a mi épenséggel sem csodálható akkor, midőn a község első jegyzője és a tanítótestület állottak szembe vádra, harcra egymással.

Az a két szempont, mely ezen már befejezett ügynek tanulságos következménye először az, hogy társadalmi életünkben már oly mindennapiassá váló nyílt ellentét, egyéni roszakarat és bosszu az egyetértés medrébe készül térni, melynek nagy horderejét nem csak a békés közállapotokban nagymérvű fejlődésre jogosult község érzi jótékonyan, hanem abban az örvendetes tényben is, hogy a tanítótestület, mely értelmiség tekintetében zászlóvivője a kulturhaladásnak, karöltve az előjáróság vezetőinek nagyra-törő elveivel, állandó munkásává válik a közjónak, melyre erői, befolyása és erkölcsi hatalma első sorban hivatottá is teszik a községi élet társadalmi és korlátok közé szorított politikai közmunkájában.

A mi a másik szempontot illeti az tisztán erkölcsi jellegű; ami abban nyilvánul főképpen, hogy az előjáróság és a tanító-testület megadta a példát az egyetértő törekvések közhasznosítására azzal a személyes jó indulattal és megújult bizalommal, mely a békét és hisszük a *tartós békét* létrehozta.

Azon örömnünknek kell kifejezést adnunk, vajha e nemes példát, melylyel, úgy *Dorfner Antal*, mint a tanító-testület maga iránt is kötelességet rótt le, mindazok követnék, kiket személyes ügyek félreértésből származható harag, gyűlölttség torlaszolnak el a közélet azon munkakörétől, mely a község felvirágzása a lakosság jólétének emelésében válik áldássá.

Ezen már végleg befejezett ügyből kifolyólag azon tapasztalatra is jutottunk, hogy *Dorfner Antal* mindenkor korrekt ember és az igazság tántoríthatlan barátja és mint ilyen, ha kellemetlen inczidensei is akadnak, mindenkor győzedelmesen kerül ki a küzdelemből az igazság glóriájával.

Minden olyan embernek, ki köztéren mozog, ellenségei vannak: legyen az az ember maga az igazság, jogosság, méltányosság, mégis juthat olyan helyzetbe, hogy személyes összeütközésbe kerül igazai védelme daczára és ha ilyenkor a személyes elbírálás átlépi a határt, ha a szenvedély magával ragadja az elmét, akkor születik meg az ellenséges indulat, ebből táplálkozik a bosszu ikertestvérevel, a gyűlöltséggel.

Számtalan példa igazolja, hogy *Dorfner Antal* kardja sokszor függött már *Dorfner* feje fölött azon vizsgálatok által, melyeket tisztán a személyes surlódások teremtettek, de a kard sohasem sujtott, mert az igazságnak győzni kell mindaddig, míg az igazságnak igaz barátai vannak, kiket nem befolyásol semmi kö-

rülmény, egyedül az igaz érzet, mely a lélek fénye.

Tiszta szívvvel üdvözöljük ez alkalomból a két harczoló felet, kiknek egyike az igazságért küzdött, a másik fél személyes indulatokból kovácsolt fegyverrel támadott, de a békében újra egygyé forrt. A történetekre tehát borítsunk fátyolt és a békét hangoztatva tömörüljünk egygyé, mert nagy dolgok várnak megoldásra, melyekhez együttes erővel, szerezettel és egyetértő bizalommal kell hozzá fogunk.

A tisztviselőkre vonatkozó elvi kérdés eldöntése.

A tisztviselők közül többen úgy vélekednek, hogy ők egyházi és iskolai adózásokat teljesíteni nem kötelesek, e vélemény megczáfolására hozzuk a vallás s közoktatásügyi magy. kir. Miniszternek a váci Püspökhöz folyó év január hava 23-án áttett értesítését, melyben határozottan ki van mondva, hogy sem állami, sem törvényhatósági, sem városi, szóval: semmiféle tényleges avagy nyugdíjas tisztviselő a hitfelekezeti és iskola-adótól nem mentes.

De hogyan is lehetne egyházat fenntartani, ha például egy község lakosainak, ha nem is egész, de tegyük fel, nagy része tisztviselőből állana s ment volna az egyházi adózástól, de megkérjük: milyen igazság lenne az, ha mindenki, csak a tisztviselő nem, köteleztetnék egyházi és iskolaadót fizetni?

A vallás és közoktatásügyi m. kir. Minisztertől 2843. sz. Nagyméltóságú Püspök Ur! Nagyméltóságodnak m. évi július hó 8-án 2062 sz. a. arra vonatkozólag előterjesztett kérdésére nézve: kötelesek-e az állami, törvényhatósági és városi tisztviselők és nyugdíjasok tisztviselésük, illetve nyugdíjuk után egyházi és iskolai adózásokat teljesíteni, van szerencsém tiszteletteljesen értesíteni, hogy a magyar minisztertanácsnak 1887. évi márczius hó 26-án 3. sz. a. hozott határozata szerint, az állami tisztviselők és szolgák ebbeli minősége általában véve nem szolgál jogalapul arra, hogy azok a hitfelekezeti adótól felmentessenek. Ha ez áll az állami tisztviselőkre, ugyanazon elvnek kell alkalmazást nyernie a törvényhatóságiak és városiakra is, a mint, hogy a vezetésem alatt álló miniszterium többször kimondotta azt, hogy az a kérdés, vajjon a t. tisztviselők felekezeti adóval megterhelhetők-e, vagy sem, egyesek konkrét panaszai alapján a közigazgatási hatóságok által fokozatos határozatokkal intézendő el a fenti elv figyelembevételével. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1898. évi január hó 23-án.
Wlassics. Kelt Vácson, 1898. évi február 6-án.

A mezőgazdasági munkástörvény.

A mezőgazdasági munkások szétaradó zavargásának oka az, hogy a munkaadók és munkások jogviszonyainak rendezésére vonatkozó törvényt a lelketlen izgatók arra használták fel, hogy azt olybá tüntessék föl, mintha azt tisztán a munkaadók érdekében és a munkások elnyomására hozta volna a törvényhozás. A tájékozatlan és könnyen hívó nép között mély gyökeret vert e fölfogás s a törvény iránt ezért teljesen bizalmatlan.

Ezen helyzettel szemben tehát szolgálatot véltünk teljesíteni azzal, hogy ezen törvényt a következőkben ismertetjük.

A munkaadók és munkások, tehát az aratók, napszamosok és egyéb szakvány munkások, másrészt a gazdák között felmerülhető viták kérdések, bajok orvoslására, az országgyűlés törvényt hozott. Ez a törvény Ő Felsége a Király által szentesített, ez évi márczius hó 1-én lépett életbe. Márczius 1-je óta tehát, ha a munkásembernek a gazdával baja támad, ezen törvény szerint fognak ítéletet hozni ügyekben.

Ez a törvény azt rendeli legelőször is, hogy a gazda és az arató egymással szerződést kötni tartoznak, a szerződést írásba kell foglalni, mert a szó elhangzik, de az írás megmarad, szükséges, hogy ennek a szerződésnek a feltételei ne csak akkor legyenek meg, mikor az egyezés létrejött, hanem akkor is, mikor a felek között arról lehet szó, hogy kinek van igazsága. Úrbán Pál szerint becsületes emberek között nem kell írás, igen ám, de Magyarországon 18 millió lakosai között vannak ám nem becsületesek is, de ha nem volna egy is, akkor is kell az írás, mert az ember feledékeny.

Ezt a szerződést a gazda és munkás között az előjárás előtt kell megkötöni, a ki nemcsak megmagyarázni tartozik a szerződést a munkásoknak, de arra is ügyelni kötelessége, hogy abba a törvény által tiltott feltételek bele ne vétessenek. Ebbe a szerződésbe, ha megállapított a rész mennyisége, még azt is meg kell állapítani, hogy azon esetre, ha a gabonát valami csapás éri, a jég elveri, vagy a gabona szeme megszorul, hogy akkor mit tartozik a gazda a gabona learatásáért fizetni, pl. megállapodhatnak a learatott gabona holdjáért, bizonyos pénzösszegben, vagy bizonyos mennyiségű gabonában. Erre azért van szükség, nehogy az aratás folyama alatt békétlenségre, huzavonásra adjon okot a hibás gabona. De szükséges azért is, hogy a munkásnak a nagy munkáért, melyet teljesít, akár jó a gabona, akár rossz, biztos keresete legyen, mert így joga van az aratónak, mikor az aratást elvégezte azt mondani: gazda, a gabona rossz nem részelek; hanem fizess ki holdszám szerint pénzzel, vagy a megállapított gabonamennyiséggel a munkámat s a gazda köteles így fizetni.

Természetes, hogy ha az arató az előre megállapított pénzbért, vagy a gabonát kéri, nincs joga azt mondani, hogy ezért a tábláért részt kérek, emezért meg a pénzt, hanem vagy mind nyájáért pénzzel fizeteti ki magát, vagy pedig mindnyájából kirészelnék.

A szerződésbe azt is bele kell venni, hogy hány hold az a terület, a melyet a munkások learatni fognak, ez meg azért jó, mert így nem történhetik meg, hogy mikor az aratást elvégezték, csak akkor látják, hogy fele ember is elég lett volna az aratáshoz, mint a mennyivel szerződött az ispán ur s így a kereset is kevés, hanem ha a szerződés kötésekor megmondja a gazda, hogy hány hold a learatandó gabona, tudhatja minden munkás, hogy mire, mennyi munkára vállalkozott.

A szerződésbe még azt is bele kell venni, hogy a gazda eleséget mér-e az aratónak, vagy főzet nekik és ha főzet, meg kell állapítani azt

is, hogy egy napi koszt mennyi értékű legyen pénzben, mert ha nem jó ételt ad az aratónak, azoknak joga lesz az étel helyett pénzt követelni s így, ha azt a hatóság megítéli, már a szerződésben meg lesz állapítva, hogy annak az egy napi kosztának az ára mennyi.

Az előjárás előtt ekként megkötött szerződést sem az egyik, sem a másik félnek felbontania nem szabad; csak azon esetben mondhatja fel a gazda a szerződést, ha annak megkötése után az arató öt magát, vagy családjának egyik tagját meglopja, bántalmazza, vagy rosra csábítja, ilyen körülmények között a munkásnak is joga van a szerződést felbontani de köteles 24 óra alatt erről a másik felet szóban vagy írásban értesíteni.

Az arató tehát otthaghatja a gazdáját, ha öt ez, vagy a családjának valamelyik tagja bántalmazta; otthaghatja még akkor is, ha a gazdánál a szerződés után pl. napszám volt s ez a napszámát elvonta, visszatartotta; de azért, hogy az egyik embernek joga van a felmondáshoz, azért még a többi nem bonthatja fel a szerződést.

A törvény szerint köteles az arató kettőzójével együtt az aratásba akkor bele állni, mikor azt a gazda parancsolja s azt abbahagyni a gazda beleegyezése nélkül nem szabad még akkor sem, ha a gazdával bármi fölött viszálykodnának; mert ily esetben egy vagy két aratónak a hatósághoz való beküldése elég, a hatóság a panaszokat felvenni köteles és köteles azt 48 óra alatt elintézni, tehát arra, hogy a munkát minden arató otthagja, nincs is szükség. De meg azért sem szabad, mert az előjárásnak az is kötelessége, hogy a gazda panaszára, az aratókat azonnal elővezettesse s azonfelül meg is büntesse, még pedig a büntetések igen szigorúak, mert a ki a megkötött szerződést meg nem tartja, legyen az gazda, vagy arató, fogsággal és 600 koronáig terjedhető bírsággal büntetetik. Még azt a hivatalnokot is, a ki az aratási szerződésük kötésénél a törvényt be nem tartja, 600 koronáig terjedhető bírsággal bünteti a törvény s mindazon büntetéspénzek, melyek ezen törvény alapján kiszabhatnak, a munkáspénztárakba folynak be s a mostanihoz hasonló szűk esztendőben a szegények segélyezésére fordítatik.

A törvény rendelkezése szerint minden munkás az előjárás által munkakönyvvel látatik el; de a melyre bélyeg nem kell s a melyet ingyen tartoznak kiállítani és így egy krajczárba sem kerül. Ezt a könyvet azonban jól meg kell őrizni, mert másodszor már 50 krba kerül, de az nem a városé lesz s nem is a hivatalnoké, hanem azé a segítőpénztáré, melyet minden községben a szegény emberek segélyezésére alapítani kell.

E nélkül a könyv nélkül nem szabad az előjárásnak a szerződés megkötését megcsinálni, mert különben 600 korona bírságra bünteti a törvény azt az előjárót, a ki ilyen munkakönyv nélküli munkással szerződést köt.

A munkakönyv nélkül dolgozó munkás, vagy gazda, a ki ilyen könyv nélküli munkást fogad fel, panaszával az előjárásához nem fordulhat, azilyent az előjárás meg sem hallgatja, mert ügye oda nem tartozik.

Mikor a szerződést egymással a gazda és arató megkötötte, ebbe a könyvbe beírják, hogy az illető ezzel vagy azzal a gazdával szerződött, mert persze, hogy két gazdához egyszerre szegődni nem szabad. Ebbe a könyvbe vezeti bele a gazda azt is, hogy a szerződés felbontott vagy a munka teljesített s ezt azért kell beírni, hogy az arató más gazdához szegődhessen.

A melyik gazda ezt beírni elmulasztja, vagy a munkás könyvét visszatartja 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik, azt a gazdát pedig, a ki a máshoz elszegődött ara-

tót fölfogadja, 15 napi fogház és 600 korona bírsággal bünteti a törvény.

A munkásnak a megszolgált bérét, az aratónak a részét sem a kincstár adóért, sem más bármiféle követelésért le nem foglalhatja, de még a gazda sem tarthatja vissza, csak azon egyetlen esetben, ha a munkás neki kárt okozott; de akkor is csak úgy, hogy a visszatartott munkabért tartozik az előjárásnál három nap alatt letenni és panaszát a munkás ellen beadni. A hatóság azután annak adja ki a munkabért, a kit az illet. Azt sem mondhatja a gazda, hogy visszatartom a napszámot, ezért vagy azért a tartozásodért, mert pl. dinnyeföld árával tartozol, hanem, ha követelése van, a bírósághoz kell fordulni, de a munkabért feltétlenül ki kell adni, ha pedig ki nem adja, 600 koronáig terjedhető bírsággal büntetetik.

Némely vidékeken az is szokásban volt, hogy a munkaadó munkásainak pálinkát, italt s más árucikkeket adott el a munka tartama alatt, úgy hogy a munkás, mint mondani szokták, annyira beette magát, hogy midőn megszámlálták, a vásárolt czikkeknak az ára kamatokkal együtt annyira felszaporodott, hogy kapott is valamit meg nem is. A törvény most ezt is eltiltja, az olyan gazdát pedig, a ki a törvénynek ezen rendelkezése ellen vét, vagy a ki az adott előlegről váltót irat alá a munkással, vagy a ki a gabonának biztosítási díját levonja, 30 napi fogházzal és 900 korona bírsággal sújtja.

A munka közben megbetegült idegen községbeli munkást a gazda 8 napig ellátni és orvosoltatni tartozik s ha ebbeli kötelességének eleget nem tesz, 600 korona bírsággal büntetetik. Ily szigorúan bünteti a törvény azt a gazdát is, a ki a munkabérül kialkudott gabona helyett ocsut, rostaaljat, vagy más egyéb hibás gabonát mér ki; mert a törvény azt rendeli, hogy olyat tartozik kimérni, a milyen tértett.

Ha az aratás közben olyanra fordul az időjárás, hogy a munkát folytatni nem lehet, az aratóknak azért a helyszínéről eltávozni nem szabad, mert az előjárás a gazda panaszára tartozik az aratókat a helyszínére kikisérteni, csak hogy azt a gazdát, a ki ok nélkül jogtalanul kísérteti ki az aratóit, a törvény szigorúan bünteti.

A törvény szigorú, de igazságos; nem engedi sem egyik, sem másik félnek a másik megkárosítását, erősen védi a munkás jogát, biztosítja annak megélhetését, biztosítja keresményét, de azután megköveteli a becsületes munkát.

Gondoskodott a törvény a munkások jogairól, gondoskodott, hogy mentül kevesebb ok maradjon gazda és munkás között az izetlenkedésre; de nem engedi azt sem, hogy a gazdát is kelepcebe szorítsák. Szigorúan tiltja az összebeszéléseket a munka teljesítésének megtagadására; fogsággal s bírsággal bünteti nemcsak azokat, a kik a munka megkezdését megtagadják, de még azokat is, a kik ilyenre a munkást rábeszélni igyekeznek.

Elmondtuk a törvény intézkedéseinek főbb részeit, különösen azért, mert erről a törvényről igen sokan sokat beszéltek és irtak olyant, a mi az igazságnak meg nem felel; rágalmazták, hogy rabszolgává teszi a népet, holott legtöbb intézkedéseiben annak jogait védi; rágalmazták hogy ez által a szegény ember keresetében károsodik, pedig azon intézkedéseivel, hogy a szerződés az előjárás előtt kötendő; hogy az előjárás ügyelni tartozik a szerződés kötésénél a törvény megtartására, hogy a szerződésben kikötendő a hibás gabona learatásának díja készpénzben vagy gabonában, míg egyrésztől a háborúságra való okot elhárította, a munkásembernek keresetét biztosította.

Legyenek tehát bizalommal a törvény és annak végrehajtója a hatóság iránt; annak idejé-

ben jelentkezzenek a könyvért a hatóságnál s igyekezzenek aratási munkájukat mielőbb szerződéssel biztosítani s akkor bizhatunk az Istenben, hogy a maihoz hasonló sanyaru helyzetet jövőre a szegény emberekről el fogja háritani.

IRODALOM.

A »Néplap« című, hat nyelven megjelenő gazdasági és ismeretterjesztő képes hetilap mutatószámát küldték be hozzánk. Látjuk ebből a kiváló gondallal szerkesztett lapból, hogy az kivált a mostani szocialisztikus mozgalmak közepette megbecsülhetetlen szolgálatokat van hivatva teljesíteni s mi is jó lelkiismerettel ajánlhatjuk a néppel közvetlenül érintkező intelligencia figyelmébe: igyekezzünk ezt a rendkívül olcsó és jó lapot mentől szélesebb körökben terjeszteni, ajánlani. Előfizetési ára egész évre csak 1 frt 50 krajczár, mely összeg Budapestre, a »Néplap« kiadóhivatalába IV. egyetem-utca 4. sz. a. küldendő.

Építkezési szabályrendelet.

(Folytatás.)

16. §.

Minden épület alapfalai oly mélyen fektetendők, hogy az épület kellő szilárdsággal bírjon. Az alapfalak mézshabarcba rakott jó minőségű égett téglából, fek-lapos terméskőből vagy betonból építhetők.

Pinczefalak, azok esetleges boltozatai is, csak mézshabarcba rakott égetett téglából építhetők.

17. §.

Minden földszintes háznak alapfalai, ha a talajviszonyok mélyebb alapozást nem igényelnek, legalább 50 cm. mélységre a környező talaj alatt, építendőek. Azon esetben, ha pince is építetik, annak alapfala szintén legalább 30 cm. mélyen kell, hogy építve legyen.

Minden épületnél, hogy a talaj nedvesség a falakban föl ne szívároghasson, a falak vastagságáig terjedő elszigetelő réteg alkalmazandó 16 cm-terrel a padozat alatt, 5 mm. vastagságban.

18. §.

Földszintes épületnél a főfalak, a középfal, melyben a kémények helyeztetnek el, legalább is 30 cm. vastagságban építendőek, emele teknél 45 cm.

Egy emeletes épületnél a fő- és középfalak azon esetben, ha a szobák belső mélysége 6.5 cm-nél csekélyebb, 48 cm-terre, ellenben pedig 63 cm. vastagságra építendőek.

Csaposgerendás menyezetek (Diebelboden) alkalmazásánál a gerendáknak mindkét végén 15 cm. fölfekvéssel kell birniok.

Oly vég-, zár- és határfalak, melyekben kémények nem épülnek és melyek menyezetek tartására nem használatnak fel szintén 30 cm. vastagságuknak kell lenniök. Válaszfalak 15 cm. vastagságban építhetők, hasonlóképen a padlások tűzfalai is épülhetnek 16 cm. vastagságban, de ezek 2 métertől 2 méterre terjedő távolságban gyámoszlopokkal látandók el.

19. §.

A lakosztályok belső magassága, egyenes menyezeteknél, legalább is 3.20 m.; az ablak magasságának legalább is 1.80 m. és az ajtó magasságának pedig 2.05 m. mérettel kell birniok.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Rómába zarándoklat.

Rómába zarándoklat indul március 22-én Budapestről. Rendezője a hercegprimás engedélyével főtisztelendő König Gusztáv pápa

kamarás, budapesti krisztinavárosi s. lelkész. Uti költség: I-ső osztály 180 forint. II-ik osztály 140 forint. III-ik osztály 55 forint ebbe belevan számítva az utazás oda és vissza és 5 napi teljes ellátás Rómában. A jegy 45 napig érvényes, tehát aki a zarándoklat után Olaszországban akar maradni 45 napig maradhat. Útlevele (passus) nem szükséges. A zarándoklat a pápa Ő szentsége előtt meg fognak jelenni. Akik a zarándoklatban részt akarnak venni, levélben jelentkezzenek postafordultával főt. König Gusztáv urnál lakik: Budapest, I. ker. krisztinavárosi plébánia. A hová az utiköltséget is be kell küldeni. Indulás március 22-én.

Március 14.

Népszerű szerkesztőnk, Holbesz József f. küldöttség kereste fel, kérve őt, hogy március 14-én este Varju Kálmán vendéglőjében, hol sokan fognak a polgárok közül megjelenni március 15-ike előestéjét ünneplendők, tartana beszédet, de ezen megtisztelést nem fogadta el.

Meghívó.

Kispest község képviselő-testülete f. évi március hó 14-én hétfőn délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. özv. Dudássy Lászlóné panaszügyének tárgyalása.
2. Községi szülésznögre vonatkozó szabályrendelet módosítása.
3. A közgyűlések idejének megváltoztatására irányuló kérvénye több kispesti munkásnak.
4. Járási ügybizottság tagjainak megválasztása.
5. Villamos áramnak világítási, munkáértviteli és egyéb célokra való szolgáltatása iránt kötendő szerződésnek jóváhagyása.
6. Villamos vasut céljaira szükséges utcaterület átengedés tárgyában kötendő szerződés.

7. Elnök jelentése a község közbiztonsági állapotáról.

Kelt Kispesten, 1898. március hó 12-én.

Dorfner Antal s. k.,
jegyző.

Ács László s. k.,
bíró.

Névünnepek.

Holbesz József nyug. plébános, Eder József s Weckinger József közlegő névünnepeket e hó 18-án este együttesen Ullmann Ferenczné vendéglőjében tartják meg.

Felhívás Kispest község összes iparosaihoz.

A f. évi március hó 11-én tartott ipartestületi előjárósági üles határozatából kifolyólag felhívatnak a helybeli összes iparosok, hogy a március 15-én tartandó nemzeti nagy ünnepen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A gyülekezési hely: Az ipartestület hivatalos helyisége reggel 9 órakor.

Az elnökség.

A »Polgári kör« értekezlete.

A »Polgári kör« közgyűlése a tagok részvétele miatt folytán értekezletté alakult, mely eseményekben elég gazdag volt. Ezen értekezlet kimondotta, hogy új közgyűlést hív össze, mely végleg dönt a kör sorsa fölött. Dorfner Antal, kit Rózsa Antal az előbbi közgyűlésen erős kifejezésekkel illetett a kör életére vonatkozólag, felvilágosítást kért. Miután ezt Rózsa Antal nem tudta megadni, Dorfner Antal adta meg a felvilágosítást azon személyes bosszura, mely Rózsa Antalt vezérelte akkor, midőn háta mögött reá fogott dolgokat mondott. Valóságos philippika volt ez a védbeszéd, mely vádolt is az igazság felderítése mellett. Antonius nagy

beszédjét hallottuk modern eszmék között megújulva, mely általános elismeréssel találkozott és beigazolta, hogy Dorfner Antal született szónok, kinek ékesszólása és meggyőző ereje mindenkor támogatója igazi nemes lelkesedésének.

Magyar asztaltársaság.

Preiner Ferencz elnöklete alatt Magyar asztaltársaság czimen egy kedélyes társadalmi központ alakult a Berán-féle vendéglőben, mely a milyen kedélyes, ép oly nemes és hazafias czállal működik. Március 15-ét ez az asztaltársaság is megtartja bankettel, mely alkalmából beszédet fognak tartani Preiner Ferencz és Víz Gyula.

Közgyűlés.

Az ipartestület rendes évi közgyűlését f. hó 20-án d. u. 3 órakor tartja meg hivatalos helyiségében.

Helyreigazítás.

Mult számunkban megemlítettük a harmadik készülő lapot, melynek csak azt kívánjuk helyreigazítani, hogy heti lap lesz »Kispest-Szt-Lőrinczi Lapok« czimmal és minden vasárnap éleztlap melléklete is lesz »Darázs« czimen.

Hirtelen halál.

F. hó 10-én reggel fél 8 órakor szent Lőrinczi üzletében halva találták Joánovits Miklós borbélyt. Az esetről az előjáróság értesülvén Dr. Nagy Károly községi orvos és Dorfner Arthur segédjegyző jelentek meg a helyszínén, hol Dr. Nagy Károly községi orvos konstataulta, hogy a holttesten külerőszak nyoma nincs és így öngyilkosság, vagy gyilkosság esete nem látszik fennforogni, melyet a törvényszék kiküldöttei is konstataáltak.

Lelet.

A Rákóczy utcát most egyenetlik. Ezen munkálatok között Kiss Antal Esküdt, ki az uti munkálatokat ellenőrizte, egy terméskőfalra bukkant, melyet mélyebbre kezdett ásni. Az első mélyebb csákányozásnál már különféle megkövesedett csontokat találtak. Ács László községi bíró, kit a leletről nyomban értesítettek, a budapesti lapoknak megtelefonálta a különös leletet és kérte, hogy a további ásítások végzésére a kellő intézkedést tegyék meg. — A Rákóczy és Szt-Lőrinczi utca torkolata ezen lelet óta rendkívül népessé vált és a lakosság apraja nagyja nézi az ásításokat és azok eredményeit.

A róm. kath. egyháztanácsi ülés.

A róm. kath. egyháztanács f. hó 10-én este saját helyiségében igen látogatott gyűlést tartott. A gyűlésen bemutatásra került az 1897. évi számadás, melyből kitűnik, hogy a bizottság működése óta 1402 frt. 47 kr. jövedelme 1397. frt 32 kr. kiadása volt az egyháznak. E munka, mely a legnagyobb pontossággal van elkészítve, Dorfner Antal ügyes kezére vall. Szóba jött a róm. kath. hitoktatás kérdése is, mely Ribényi Antal plébános indítványára olyképp nyert megoldást, hogy a bizottság felfogja kérni a közoktatási kormányt, hogy még a folyó évben legalább 1 hitoktatót nevezzen ki, míg a bizottság is magarészéről azt az ígéretet teszi, hogy 1899. évben maga is ad egy hitoktatót. Ugyancsak e gyűlésen Preiner Ferencz világi elnök indítványára a templom külső falainak javítását határozta el. Biehn János gyártulajdonos a bizottsághoz intézett levelében kijelenti, hogy a templom háztetején előforduló javításokat ingyen teljesíti, a bizottság Biehn Jánosnak e tetteért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Adomány Kossuth szoborra.

A szabad márcziusi szellő a Kossuth szobor pénzalapjának gyarapítása iránti lelkesedést is meghozta. Mint értesülünk Herbácsék Bertalan és Béni József polgártársaink 10—10 forintot adtak Mezei József polgártársunknak azon kérelemmel, hogy ezen összeget rendelkezési helyére juttassa. Ezen adományozás folytán a Kossuth-szobor pénzalapja 30 frt, melynek gyarapítására legjobb volna a márczius 15-iki ünnepély alkalmából hazafias gyűjtést indítani.

Márczius tizenötödike Szent-Lőrinczen.

Nagy ünnepélyre készülnek a szent-lőrinczi polgártársak is. Márczius tizenötödikét, mint minden évben, ez évben is megülik nagyszabású bankettel, melyen hazafias szónoklatokat tartanak, még pedig két helyen. Az egyik Reitter György vendéglőjében lesz, hol Tábori Sándor derék polgártársunk mondja az ünnepi beszédet, ki e téren már számtalanszor bebizonyította mily jeles szónok. A másikat Kovács Imre vendéglőjében rendezik, hol leginkább az ifjuság gyülekezik. Itt az ünnepi beszédet ifj. Ujj Benő tartja, ki szintén igen ügyes szavaló; Előreláthatólag mindkét helyen számosan vesznek részt.

Végső elszámolás.

F. hó 10-én volt a »Rudolf« sorsjegyek jövedelmének végleges elszámolása. A sorsoló bizottság élén dr. Weckerle Sándor elnökkel már délelőtt 9 órakor fogott hozzá az elszámoláshoz és csak nagy fáradtság mellett készülhettek el délutáni 5 óráig. A bizottság tagjai plébánosunk ritka vendégszeretetében részesültek, ki ez alkalomból 11 személyes táblát adott, melyre a sorsoló bizottság tagjain kívül, közéletünk néhány vezérférfia is hivatalos volt. Az elszámolás szerint a templom alapra a sorsjegyek 6—7 ezer forint tiszta jövedelmet hoztak.

Márczius 15.

Néhány nap választ el még csak bennünket a nagy márczius 15-től, melynek félszázados fényes megünneplésére készül az egész ország hazafias közönsége. Községünk, mely a hazafias ünnepélyeknek mindenkor igaz lelkesedéssel tudott kifejezést adni márczius Idusának félszázados megünneplését oly fénynyel készül megülni, hogy hosszú időre lelkében fog élni Kispest közönségének. Az a lelkes felhívás, melyet Dorfner Antal az ünnepély rendező bizottság alelnöke irt s mely 2000 példányban közkezen forog, benső megnyilatkozása a hazafias érzületnek formában és tartalomban egyaránt. Rég olvastunk ilyen felhívást, melynek minden gondolatja lelkesítő, minden szava tűz, mely gyújt, lángol, perzsel. Azok a gyönyörű választékos hasonlatok, a tartalmas eszméknek igazi lelkesítő formái a lelkesítésnek valódi forrásai. Ilyen lelkesítő felhívás után hisszük, hogy egy ember sem lesz községünkben, ki rajongó szeretettel ne sorakoznék a kibontott zászló alá, melynek homlokára van írva: a szabadság, egyenlőség, testvériség nemzetboldogító hármasság eszméje. Fel tehát! Ünnepeljük egy szívvvel, egy lélekkel, legyünk egygyek a törekvések szentségében és fokozott lelkesedéssel emeljük az ünnepély fényét, melynek méltónak kell lenni a nagy naphoz.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felségének legmagasabb szándékában van ötven éves uralkodási jubileuma alkalmából egy emlékérmét alapítani, mely-

ben az 1848. december 2-től 1898. december 2-ig a hadseregben, haditengerészetben, a testőrségben, a honvédségben vagy a csendőrségnél tetteleg szolgált, minden állománycsoporthoz tartozó s minden rendfokozatu (rangosztály) személy részesítendő volna. — Ezen éremnek két fajtája van kilátásba véve és pedig bronzból: 50 évig terjedő szolgálati idővel és aranyból az érem fölött lebegő arany-sással 50 évi vagy azon felüli szolgálati idővel bíró egyének számára.

Tekintve az idő rövidségére s az ügy sürgőségére ez uton is felhivatnak a község területén lakó mindazon egyének, kik az Ő felsége által megálapítandó emlék érem egyik vagy másik fajtájára jogos igényt tartanak és a fenti pontban körülírt időben tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, hogy e kitüntetés iránti igény kérelmüket ezen alulírt előljáró-

ságnál, — szolgálati idejükre vonatkozó okmányaik előmutatásával márczius hó 20-ig jelentsék be, annál is inkább, mert a később beadott kérelem figyelembe nem vétetik.

Kispesten, 1898. márczius hó 11.

Dorfner Antal s. k.,
jegyző.

Ács László s. k.,
bíró.

Két telek a vasúthoz közel és egy négy szoba konyha, pincze és kertből álló ház eladó, ez utóbbi esetleg bérbeadó. Értekezhetni Zrinyi-utca 22. sz. alatt.

Mauthner-féle hirneves konyhaker- ti- és virág-magvak KISPESTEN, BERÁN HÁZBAN

kaphatók leragasztott és hatóságilag védett csomagokban törvényileg bejegyzett medve-védjeggyel.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimmel tudatni, miszerint a budapesti Mauthner Ödön cégnek szabadalmazott magszekrényei részére 85-féle legkelendőbb, de egyszerűs mind legmagasabb fokú, csiraképességgel bíró, legfinomabb s legszebb konyhakerti- s virágmagvak már megérkeztek hozzám és ekként mód nyújtatik e kitűnő magvakat még azoknak is hozzáférhetővé tenni, kiknek szükséglete csekélyebb, sem mint érdemes volna magvait Budapestről hoztatni.

Ezuttal ajánlom dúsan felszerelt fűszerkereskedésemet is, azon kérelemmel kegyeskedjék minél gyakoribb megrendeléseivel szerencséltetni.

Kispest, 1898. márczius hava.

Kiváló tisztelettel

Antl Anna.

A rózsza kiültetés idénye küszöbön lévén ígéremhez hiven, ez uton tudatom a n. é. közönséggel, hogy most már egész jó lelkiismerettel ajánlhatom nemesak régi, hanem legkiválóbb fajú új rózsáimat, melyek telepemen kaphatók:

KISPEST, Üllői-út 158. szám:

WECKINGER JÓZSEF

műkertész, élő virágkereskedő.

Ajánlom egyuttal a parkirozáshoz szükséges külön fajú választékos virágaimat, veteményes kitűnő fajú palántáimat, melyeket készletben tartok.

Mennyasszonyi, alkalmi csokrok, élő és művirág koszorúk különféle árban.

Megrendelések pontosan és izlésesen teljesítetnek.

Fris vágású virágok mindenkor kaphatók.

